Openbaar Zaaknummer: Z/25/310099

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen VVD: KRW-doelen status gemeente

Collegedatum: 2 september 2025

Kernboodschap
De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is in 2000 van kracht geworden met het doel om uiterlijk 2027 een goede chemische en ecologische oppervlakte- en grondwaterwaterkwaliteit te bereiken en behouden.

Waterbeheerders (oppervlaktewater, m.n. waterschap en Rijk) en provincie (grondwater) zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW binnen hun gebied. Waterbeheerders en provincie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het monitoren van de oppervlakte- en grondwaterkwaliteit en de rapportage aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Deze gegevens zijn openbaar beschikbaar via het landelijke Waterkwaliteitsportaal.

Wat betreft de eigen gemeentelijke taakuitvoering (Wijchen) zijn de KRW-doelen onderdeel van bestemmingsplannen en omgevingsplannen. Alle (bouw)plannen worden getoetst aan wet- en regelgeving en beleid, en moeten dus aan de KRW voldoen. Verder moet de gemeente zich als beheerder van de openbare ruimte aan de KRW-eisen houden.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
	n.v.t.

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. **Op welke wijze zijn de KRW-doelen die meteen in 2027 van kracht worden al meegenomen in het Omgevingsplan van de gemeente?**

   De KRW-doelen zijn per 2000 van toepassing (dus niet 2027) en maken sindsdien deel uit van de bestaande bestemmingsplannen en omgevingsplannen. Hierin worden de KRW-doelen vertaald naar concrete maatregelen en ruimtelijke consequenties. In deze bestemmingsplanprocedures en omgevingsplanprocedures worden bevoegde gezagen (rijk, provincie, waterschap) indien aan de orde om advies gevraagd.

2. **Wordt er specifiek beleid ontwikkeld of aangepast voor het beschermen van oppervlaktewater, bijvoorbeeld ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen of lozingen?**

   Nee, het beleid is al belegd bij rijk, waterschappen en provincies. Iedere lozer (zoals bedrijf, particulier en gemeente) die stoffen in oppervlakte- en grondwater brengt moet voldoen aan de geldende KRW-eisen. Hiervoor hoeft geen afzonderlijk gemeentelijk beleid te worden ontwikkeld.

3. **Kan het college inzichtelijk maken of de KRW-doelen voor water binnen onze gemeente gehaald worden?**

   Resultaten van de monitoring KRW oppervlakte- en grondwater zijn openbaar beschikbaar via het waterkwaliteitsportaal *(https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/).* Eenieder kan via dit portaal zelf zien in hoeverre doelen worden behaald.

4. **Hoe gaat het college om met de mogelijke consequenties van de KRW voor toekomstige bouwprojecten (zoals Hart van Zuid) of bedrijventerreinen in de buurt van waterlichamen**.

   Alle (bouw)plannen worden getoetst aan wet- en regelgeving en beleid, ook de KRW. Een ruimtelijke ontwikkeling mag geen negatieve gevolgen hebben voor de waterhuishouding (waterkwaliteit en -kwantiteit). In (bouw)plannen moet hiermee dus rekening worden gehouden.

5. **Is er risico dat woningbouw of economische ontwikkelingen in de gemeente worden vertraagd of geblokkeerd door de KRW-richtlijnen? Gezien vergunningen niet mogen worden verleend bij verslechtering van de chemische of ecologische toestand van een waterlichaam. De Raad van State heeft meermaals uitgesproken dat verslechtering van de toestand van water strikt verboden is (o.a. uitspraak 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603). Zelfs een kleine verslechtering is al onvoldoende toegestaan als de maatregelen niet aantoonbaar KRW-conform zijn – dit is vrijwel bij ieder bouwproject al aan de orde**.

   Alle ruimtelijke ontwikkelingen moeten aan de KRW voldoen. Dus er bestaat een zeker risico dat ontwikkelingen hierdoor vertragen of zelfs blokkeren. Het toetsen aan de KRW is overigens onderdeel van het ruimtelijk planproces dat sowieso moet worden doorlopen. Dat is al sinds de inwerkingtreding van de KRW het geval en dus niet nieuw.

6. **Worden de KRW-doelstellingen meegenomen in vergunningsverleningen?**

   Niet de KRW-doelen, maar wel de eisen vanuit de KRW. Het verlenen van KRW-vergunningen (omgevingsvergunningen) is een bevoegdheid van rijk, provincie of waterschap en niet van de gemeente.

7. **Heeft het college inzicht in de extra middelen (financieel en personeel) die nodig zijn om aan de KRW-verplichtingen te voldoen?**

   Nee. Sinds de invoering van de KRW (en de andere relevante wetgeving die betrekking heeft op het in grond- en oppervlaktewater brengen van stoffen) treft de gemeente, als beheerder van de openbare ruimte, maatregelen om de waterkwaliteit niet negatief te beïnvloeden. Van de KRW-gerichte maatregelen wordt voor zover

bekend geen aparte berekening gemaakt, deze zijn onderdeel van de totale kosten.

Waar de gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen, als grondeigenaar en/of ontwikkelaar van een gebied, rekening moet houden met de KRW-eisen zijn de meerkosten verdisconteerd in de planexploitaties. Zo mogelijk is dit apart gespecificeerd.

8. **Wordt er structureel budget gereserveerd voor de uitvoering van KRW-gerelateerde maatregelen in de gemeente? We hebben nog maar 18 maanden en dan moet het voldoen. De taak ligt met name bij Overheid en Waterschappen, maar de effecten zijn lokaal**.

   Nee. De uitvoering van de KRW-maatregelen ligt bij rijk, provincie en waterschap. Dus niet bij de gemeente.

9. **Hoe wordt de voortgang van KRW-maatregelen gemonitord binnen de gemeente?**

   Omdat de gemeente geen bevoegd gezag is voor de KRW-oppervlaktewater en -grondwater, heeft de gemeente ook geen monitoringsverantwoordelijkheid. Rijk, provincie en waterschap monitoren overigens alleen de fysische, chemische en ecologische toestand van het oppervlakte- en grondwater, niet of maatregelen zijn uitgevoerd.

10. **Heeft het college juridisch advies ingewonnen over mogelijke aansprakelijkheid van de gemeente indien de doelen niet worden behaald?**

    De gemeente kan door de bevoegde gezagen op haar verantwoordelijkheid worden gewezen ingeval de gemeente stoffen in het grond- of oppervlaktewater brengt die niet voldoen aan de KRW (en de andere relevante wetgeving). Van aansprakelijkheid kan dan alleen sprake zijn als aan alle eisen van een onrechtmatige daad (artikel 6:162 BW) wordt voldaan.

11. **Hoe voorkomt het college dat zij geconfronteerd wordt met claims van burgers of bedrijven wegens vermeende nalatigheid?**

    Wij kunnen helaas niet voorkomen dat schadeclaims bij de gemeente worden neergelegd. De kans dat een rechtmatige aansprakelijkheidsstelling wordt ingediend is echter zeer klein. Of de schadeclaims rechtmatig zijn, hangt onder andere af van de vraag of objectief schade is geleden en of sprake is van onrechtmatig handelen of nalatigheid van de gemeente. Ook de kans op claims door rechtmatig overheidshandelen is naar verwachting klein. In dat geval ligt het voor de hand dat het desbetreffende bevoegde gezag (rijk, waterschap, provincie) de nadeelcompensatie voor haar rekening neemt.

12. **Worden inwoners en ondernemers actief geïnformeerd over de impact van de KRW op bijvoorbeeld gebruik van bestrijdingsmiddelen, lozingen of vergunningen?**

    Nee. Het is een taak van rijk, provincie en waterschap om alle ingezetenen te informeren.

Namens de fractie Wijchense VVD
Alice Peters - Vroom